

Reviews

СВИДЕТЕЛ НА ЕПОХАТА (ВЕСЕЛИН БОРИСОВ)

Б. В. ТОШЕВ

В. Борисов. *Между залеза и изгрева: Свидетел на епохата [Sunset and Sunrise and between: Witness of the Epoch]*. ГорексПрес, София, 2009, 432 с.
ISBN 978-954-616-190-1

Abstract. The author, Professor V. Borisov (Social Medicine), Medical University – Sofia, narrates his life in a book, published recently. Borisov’s career as a physician and scholar is outlined in details. Professor Borisov was born in the village of Skomlya, near Belogradchik. His life in Belogradchik is described and the importance of his study and work there for shaping his personality and interests in future is heavily scored.

Keywords: Professor Borisov, social medicine, Belogradchik, Belogradchik secondary school, Belogradchic hospital

Поне 15 години в света протича процес на масовизация на висшето образование. Докато в по-далечното минало не повече от 15 % от завършилите гимназия са продължавали образованието си в университета, днес този процент често надхвърля 50, че дори и повече

проценти. Това означава, че има много хора, които при тези условия са първо поколение студенти. Част от тях при нормални условия никога не биха станали студенти. В условията на масовизация на висшето образование студентската маса се диспергира на две части – освен фазата на студентите, се появява и фазата на маргиналните студенти. Масовизацията на висшето образование води и до увеличаване на броя на институциите на висшето образование. Появяват се и преподаватели, които при нормални условия нямат качествата да бъдат такива. Така академичното тяло също се диспергира на две части и се добавя и фазата на маргиналните преподаватели. В интерфейса между маргиналните студенти и маргиналните преподаватели избуява уродливото явление на корупцията във висшето образование.

Университетската идея предполага единство на преподаване и научни изследвания. Без това, заедно с маргиналните студенти и маргиналните преподаватели, висшето образование придобива сурогатен характер. Научните изследвания изискват подходящи личностни нагласи, висока интелигентност и отлична професионална подготовка. Научните изследвания изискват много време и свързаното с тях академично развитие на учените общо взето е бавен процес.

И това влиза в противоречие с идеята за бързо кариерно развитие, която намери благодатна почва в България в последните години. Този процес, обаче, крие много опасности, защото заемането на високи длъжности от хора със сурогатно образование и недостатъчен професионален опит, заедно със занижени морални качества, отваря широко вратата на корупцията в България.

Книгата на Веселин Борисов, която е обект на настоящата рецензия, разгледано повърхностно, грешно може да се оцени като една от многобройните мемоарни книги, които се появиха особено в последните години. Много хора прописаха и публикуват със собствани

средства в малки тиражи. Често тези книги нямат особена стойност, особено когато когато в целите на авторите прозира собственото самоизтъкване или реабилитацията на епохата, в която те са живели.

За нас книгата на проф. Борисов е особено важна в два аспекта. Най-напред авторът добросъвестно и с големи подробности е описал собствения си житейски и научен път, преминал с многобройни битови и други проблеми, довел до моментни сътресения, но винаги в крайна сметка дарил автора с радостта от получените резултати и признанието на колеги и научна общественост в България и света. Тези текстове са особено полезни за хора, които са решили да поемат пътя на науката. Те утвърждават, че този път води към щастието само, ако човек носи божествената искра на съзиданието, има чувството за мисия, има волята, която ще му помага да преодолее трудностите на живота. Научното поле не е за тези, които търсят незабавните резултати, бързат в живота, търсят единствено материалните облаги.

Втората нишка, която е втъкана в цялата книга, е преклонението на автора към семейната среда, в която е израснал и ясното съзнание за значението на Белоградчик за моделирането на неговата личност, за утвърждаването на неговите трайни интереси към науката, литературата, изкуството, за оформянето на подходящ модел за общуване с хората.

В книгата има раздели, които са от значение и за историята на града. Описанието на хората в Белоградчик в годините, когато авторът, като юноша напуска родното си село Скомля и попада в градската среда на Белоградчик е особено вълнуващо. „Непозната, замайваща градска атмосфера ме облъхваше от белоградчишките улици, от гимназията, кацнала над площада, от киното, от градската библиотека. Считах, че Белоградчик има всичко: там за пръв път видях истинско кино, книжарница, хлебопродавница, печатница, казарма и други непознати ми до този момент неща”.

Особена стойност имат кратките бележки за лекарите от белоградчишката болница в началото на шестдесетте години на XX век: д-р Иван Панов, д-р Иван Гайдаров, д-р П. Иванов, д-р Иван Попов – Ведерник, д-р Т. Абаджиева, д-р Фарук Чирков [проф. Чирков], д-р М. Маджаров [проф. Маджаров], д-р Люси Кенерлиджи.

Книгата на проф. Борисов е богато илюстрирана с черно-бели и цветни илюстрации. Някои от тези снимки са заредени с особен заряд и са от значение за народознанието. Ето две такива илюстрации. Третата снимка е на младия белоградчишки лекар д-р Борисов и съпругата му Свободка Борисова – двамата са снимани на автогарата в Белоградчик (1965 г.).

Книгата завършва с „Белоградчик в мен: Малка ода за бялото градче”: „Началната и крайната точка на моя кръговрат носят едно име – Белоградчик”.

[С]лед толкова години, след толкова пътища по широкия свят бих могъл по-трезво да осмислям и да сравнявам нещата в живота ми, да оценявам какво е е Белоградчик за мен...

... *Нещото* в мен

... *Неизличимото, неизлечимото, неспасяемото* в мен.

Няма съмнение, че това второ преработено и допълнено издание на книгата на професор Борисов ще има добра съдба и ще се чете с интерес от широка читателска аудитория.

✉ Professor B.V. Toshev,
University of Sofia,
1 James Bourchier Blvd., 1164 Sofia, BULGARIA
E-Mail: toshev@chem.uni-sofia.bg